

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 538

van **BRECHT WARNEZ**

datum: 3 mei 2022

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Hoger onderwijs - Schakelprogramma's

Het regeerakkoord bepaalt dat schakelprogramma's geoptimaliseerd zullen worden. Op die manier zou de doorstroom tussen professionele bachelors en academische masters vlotter verlopen. Dergelijke programma's vormen immers een troef voor de democratisering van het onderwijs.

Eerder vroeg ik de minister in schriftelijke vraag nr. 23 van 8 oktober 2020 naar cijfers. Graag kreeg ik een actueel overzicht van deze schakelprogramma's.

1. Beschikt de minister over een overzicht van het aantal studenten dat zich inschreef voor een schakelprogramma? Graag een overzicht voor de academiejaren 2019-2020 en 2020-2021 met opdeling per provincie, per onderwijsinstelling, schakelprogramma en het aantal opgenomen studiepunten.
2. Vanuit welke professionele bacheloropleidingen komen de studenten die zich inschrijven voor de schakelprogramma's? Graag een overzicht voor de academiejaren 2019-2020 en 2020-2021 met cijfers per schakelprogramma (per provincie en onderwijsinstelling), welke vooropleiding de studenten volgden en het aantal opgenomen studiepunten.
3. Beschikt de minister over een update van welke schakelprogramma's studenten met een professioneel bachelordiploma volgen? Graag een overzicht voor de academiejaren 2019-2020 en 2020-2021 met cijfers over hoeveel studenten afstudeerden per professionele bacheloropleiding (per provincie en onderwijsinstelling), hoeveel van deze studenten zich inschreven voor een schakelprogramma, voor welk schakelprogramma ze zich inschreven en het aantal opgenomen studiepunten.
4. Hoeveel studiepunten nemen schakelstudenten gemiddeld op? Graag een overzicht per schakelprogramma (per provincie en onderwijsinstelling) voor de academiejaren 2019-2020 en 2020-2021.
5. Beschikt de minister over een overzicht van het aantal schakelstudenten die een schakelprogramma volgen in een studietraject specifiek voor werkstudenten en hoeveel met een instellingseigen werkstudentenstatuut? Graag een overzicht voor de academiejaren 2019-2020 en 2020-2021 met opdeling per academiejaar, provincie, onderwijsinstelling en schakelprogramma.
6. Wat is het gemiddeld studierendement in de schakelprogramma's? Graag een overzicht voor de academiejaren 2019-2020 en 2020-2021 met opdeling per academiejaar, provincie, onderwijsinstelling en schakelprogramma.

7. Beschikt de minister over het gemiddeld studierendement in de masteropleidingen voor studenten die uit een schakelprogramma komen? Graag een overzicht voor de academiejaren 2019-2020 en 2020-2021 met opdeling per academiejaar, provincie, onderwijsinstelling en masteropleiding. Hoeveel van de studenten behalen na het succesvol afronden van het schakelprogramma de daaropvolgende master? Graag een overzicht voor de academiejaren 2016-2017 tot heden.
8. Hoeveel van de studenten die starten in een schakelprogramma werken dit schakelprogramma succesvol af? Is er een evolutie merkbaar tussen het aantal studenten dat stopt met het schakelprogramma? Graag een overzicht voor de academiejaren 2016-2017.
9. In de beleidsnota vermeldt de minister de optimalisering van de schakelprogramma's. Hoe is de minister voornemens deze optimalisering tot stand te brengen? Zijn daartoe al initiatieven genomen?
10. De minister vermeldt in zijn beleidsnota de samenwerking tussen universiteiten en hogescholen in dit dossier.
Hoe wil de minister deze samenwerking versterken? Zijn er al initiatieven genomen om de aangekondigde optimalisering van schakelprogramma's te doen plaatsvinden? Zo ja, welke initiatieven zijn al voorhanden? Zo niet, wanneer verwacht de minister de eerste initiatieven en onder welke vorm?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 538 van 3 mei 2022

van **BRECHT WARNEZ**

Noot vooraf

Een schakelprogramma is een programma dat kan worden opgelegd aan een student die zich wenst in te schrijven voor een masteropleiding op grond van een in het professioneel hoger onderwijs uitgereikt bachelordiploma. Het programma omvat minstens 45 en ten hoogste 90 studiepunten. Op basis van wat de student door praktijkervaring heeft geleerd (EVC) en wat hij eerder heeft gestudeerd (EVK), kan het aantal studiepunten differentiëren of zelfs tot nul worden teruggebracht.

De Databank Hoger Onderwijs bevat geen gedetailleerde lijst van de schakelprogramma's en hun studieomvang die gevolgd kunnen worden aan de hogeronderwijsinstellingen. De instellingen zijn autonoom qua organisatie van deze programma's. Ze leiden niet tot een erkende graad. De schakelprogramma's worden bijgevolg ook niet opgenomen in het Hogeronderwijsregister.

De schakelprogramma's kunnen ook samengesteld zijn op maat van de student. De Databank Hoger Onderwijs bevat daarom per instelling en vestiging in principe één generiek schakelprogramma. Wel registreert de instelling de inschrijving in het schakelprogramma en vermeldt ze daarbij de opleiding waarnaar de student doorstroomt.

1. Tabellen 1a en 1b in bijlage geven het aantal inschrijvingen en het gemiddeld aantal opgenomen studiepunten in de schakelprogramma's naar provincie van de vestigingsplaats, de onderwijsinstelling en het studiegebied van de schakelprogramma's voor de academiejaren 2019-2020 en 2020-2021.

Het studiegebied van het schakelprogramma dat getoond wordt is dit van de opleiding die de student van plan is te volgen aansluitend op het schakelprogramma.

- Academiejaar 2021-2022 is nog niet afgerond en de gegevens van dit academiejaar zijn nog niet officieel gevalideerd door de instellingen. Er zijn nog geen gegevens beschikbaar over het aantal diploma's, het studierendement, de drop-out, ... in 2021-2022, waardoor dit academiejaar ook niet is opgenomen in de tabellen.

2. Tabellen 2a en 2b in bijlage geven het aantal inschrijvingen en het gemiddeld aantal opgenomen studiepunten van studenten per studiegebied van het schakelprogramma (naar provincie van de vestigingsplaats en onderwijsinstelling) naar opleiding en studiegebied voorafgaand aan of tegelijkertijd met het schakelprogramma voor de academiejaren 2019-2020 en 2020-2021. Studenten die nog maximaal 60 studiepunten moeten afwerken in de huidige bacheloropleiding kunnen al starten in een schakelprogramma.

Niet iedereen die ingeschreven is in een schakelprogramma heeft een opleiding in Vlaanderen gevolgd. Vandaar dat het type opleiding en het studiegebied van de opleiding voorafgaand aan het schakelprogramma 'niet van toepassing' kan zijn.

3. Tabel 3 in bijlage geeft het aantal inschrijvingen en het gemiddeld aantal opgenomen studiepunten in de schakelprogramma's (per provincie van de vestigingsplaats, de onderwijsinstelling en studiegebied van diploma voorafgaand aan het

schakelprogramma) naar studiegebied van de opleiding die de student volgt aansluitend op het schakelprogramma en het al dan niet doorstromen naar het schakelprogramma na het behalen van een diploma PBA voor de academiejaren 2019-2020 en 2020-2021.

Het totaal aantal afgestudeerden in de professioneel gerichte bachelors (PBA) onderaan de tabel is hoger dan het effectieve aantal afgestudeerden in de PBA's. Dat duidt erop dat er studenten zijn die naar meerdere schakelprogramma's doorstromen en daarom ook meerdere keren geteld worden.

Opmerking: wie een diploma van een professioneel gerichte bachelor behaalde in academiejaar 2019-2020 heeft meer academiejaren de kans gehad om door te stromen naar een schakelprogramma (nl. in 2019-2020 en 2020-2021) dan iemand die zijn professioneel gerichte bachelordiploma later behaalde. Bij het interpreteren van de gegevens moet hiermee rekening gehouden worden.

4. Tabellen 4a en 4b in bijlage geven het aantal studenten in de schakelprogramma's per provincie van de vestigingsplaats, de onderwijsinstelling en het studiegebied van het schakelprogramma naar het aantal opgenomen studiepunten (in categorieën) voor de academiejaren 2019-2020 en 2020-2021.

In tegenstelling tot vraag 2 waar het aantal inschrijvingen geteld worden, wordt hier het aantal studenten meegenomen. Het gevolg is dat het totaal aantal per academiejaar kleiner is dan het totaal in vraag 2.

5. Om een werkstudent te zijn, moet een student werknemer zijn of werkzoekende waarbij de opleiding kadert in een door de arbeidsbemiddelingsdienst voorgesteld traject naar werk. De student mag bovendien nog niet in het bezit zijn van een masterdiploma of een tweede cyclusediploma.

Zowel een werkstudent als een student die dit statuut niet heeft kunnen zich inschrijven voor een werktraject. De opleiding moet dan aantonen dat het studietraject aangepast is naar tijdstip (bijvoorbeeld het contactonderwijs vindt 's avonds plaats) of naar vorm (het contactonderwijs wordt bijvoorbeeld vervangen door afstandsonderwijs of digitaal onderwijs). Daarnaast dienen er aanpassingen te zijn aan het studie- en leermateriaal, aan de begeleiding en aan de wijze van toetsen en examinering. Deze aanpassingen moeten bovendien gelden voor de volledige opleiding, zodat een student die zich inschrijft in het werktraject, een diploma kan behalen op het einde van het werktraject.

Werkstudenten kunnen zich zowel inschrijven voor werktrajecten als niet-werktrajecten en werktrajecten kunnen zowel gevolgd worden door werkstudenten als niet-werkstudenten. Een instelling krijgt echter enkel een financieringsbonus voor werkstudenten die ingeschreven zijn in een werktraject, de zgn. werkstudenten volgens de codex hoger onderwijs.

Voor het beantwoorden van deze vraag nemen we enkel de schakelprogramma's met een werktraject mee. Zowel werkstudenten als niet-werkstudenten kunnen zich inschrijven voor deze werktrajecten.

Tabellen 5a en 5b in bijlage geven het aantal (werk)studenten in de schakelprogramma's in een werktraject per provincie van de vestigingsplaats, instelling, studiegebied van het schakelprogramma voor de academiejaren 2019-2020 en 2020-2021.

6. Tabellen 6a en 6b in bijlage geven het gemiddeld studierendement in de schakelprogramma's per provincie van de vestigingsplaats, de onderwijsinstelling, het studiegebied van het schakelprogramma voor de academiejaren 2019-2020 en 2020-2021. Het studierendement wordt berekend op zowel het aantal actieve als uitgeschreven studenten.

Omwille van privacyredenen kan het studierendement enkel getoond worden indien er minstens 5 studenten zijn.

7. Tabellen 7a en 7b in bijlage geven het aantal studietrajecten en het gemiddeld studierendement in de masteropleidingen voor actieve en uitgeschreven studenten die een getuigschrift hebben behaald in een schakelprogramma in of voor het jaar van de eerste inschrijving in de masteropleiding, naar provincie van de vestigingsplaats, de onderwijsinstelling, het studiegebied van de masteropleiding voor de academiejaren 2016-2017 tot en met 2020-2021. Het registreren van deze getuigschriften is geen verplichting maar wordt over het algemeen goed nageleefd, op enkele uitzonderingen na die slechts een minimale impact hebben op de cijfers.

Omwille van privacyredenen kan het studierendement enkel getoond worden indien er minstens 5 studenten zijn.

Opmerking: iemand met een studiebewijs van een schakelprogramma behaald in 2016 kan in de cijfers doorstromen naar een masteropleiding in 2016, 2017, 2018, 2019 en 2020. Iemand met een studiebewijs van een schakelprogramma in 2017 kan in de cijfers enkel doorstromen naar een masteropleiding in 2017, 2018, 2019 en 2020 (de cijfers van 2021 zijn nog niet gevalideerd). Het merendeel van de studenten met een studiebewijs schakelprogramma schrijven zich echter onmiddellijk na het schakelprogramma in de masteropleiding in.

In SV23 van 2020 zaten een aantal dubbeltellingen in het aantal studietrajecten in de masteropleidingen met een diploma in een schakelprogramma. Vandaar dat de correcte cijfers worden meegegeven vanaf academiejaar 2016-2017.

8. Tabellen 8a en 8b geven het aantal en percentage trajectstarters in een schakelprogramma tot het behalen van het diploma van het schakelprogramma waarin de student trajectstarter was en per academiejaar van de eerste inschrijving in het traject.

We kunnen de drop-out na 1 jaar vergelijken voor de trajectstarters vanaf 2016-2017 tot en met 2019-2020. We stellen vast dat de drop-out na 1 jaar sinds 2016-2017 afneemt met 1%-punt (van 24% in 2016-2017 tot 23% in 2019-2018).

- 9-10. Zoals reeds geantwoord op de schriftelijk vraag nr. 23 behoort het opstellen van opleidingsprogramma's, en dus ook van schakelprogramma's, bij uitstek tot de autonomie van de instellingen. De voorstellen voor de optimalisatie van het gebruik van schakelprogramma's moeten dus vanuit de instellingen zelf komen.

Een sterke samenwerking tussen de hogescholen en de universiteiten blijft hier een belangrijk aandachtspunt.

BIJLAGE

[Overzicht schakelprogramma](#)